

Respect pentru oameni și cărti

ILEANA ANDREESCU

UN PRIETEN PENTRU COPILLI NOŞTRI

porcii de Guineea, hamsterii, broaștele țestoase,
cobaii

© ILEANA ANDREESCU, 1998

© Editura VENUS, București, 1998

Toate drepturile asupra versiunii de față sunt rezervate Editurii
VENUS. Orice publicare, reproducere sau multiplicare, chiar și a unor
fragmente din acest text, fără autorizarea editurii, va fi urmărită
conform legii nr. 8/96.

Tiparul executat sub comanda nr. 10 278

Compania Națională a Imprimeriilor

„CORESI“ S.A. București

ROMÂNIA

Sistemul calității certificat SR EN ISO 9001

EDITURA VENUS
BUCUREȘTI, 2001

Coperta de SERGIU GEORGESCU
Tehnoredactare de GEORGE DORU
Redactare de Doina Brindu

Respect pentru oameni și cărti

**PORCHI DE GUINEEA CU
URECHILE ÎN TREFLĂ**

**COBAII ENGLEZI, PERU-
VIENI, ABISINNIENI**

**COBAII DE STÂNCĂ, OCTO-
DON DE CHILE, IEPURII
FLUIERĂTORI**

**HAMSTERUL AURIU, HAMSTE-
RUL DE ANGORA, HAMSTERUL
COMUN**

**IEPURII PITICI, ȘINȘILA, ȘOA-
RECELE, ȘOBOLANUL**

**BROASCA TESTOASĂ DE USCAT,
BROASCA TESTOASĂ DE APĂ,
CARETTA**

ROZĂTOARELE – CINE ȘI CUM SUNT ELE

Respect pentru oameni și cărti

Rozătoarele reprezintă cel mai numeros și mai răspândit grup de animale dintre mamifere. Ele se întâlnesc pe toate continentele, de la Tropicile până la Polii, cu excepția zonelor marine, ceea ce înseamnă că sunt adaptate la cele mai diferite condiții de mediu.

Grupul cuprinde, până acum, 3400 specii, respectiv, mai mult de o treime din numărul total al speciilor de mamifere existente în lume.

Rozătoarele se caracterizează printr-o prolificitate extrem de mare, având, în majoritatea cazurilor, două-șase generații pe an, iar unele specii ca, de exemplu, șoarecele de câmp, ajungând la 13 rânduri de pui pe an. Deși, pentru majoritatea dintre noi, când spui rozătoare în fața ochilor îți apare imaginea, deloc încântătoare, a unui șobolan, studiul lor arată că mulți dintre reprezentanții acestui ordin de mamifere prezintă o multitudine de particularități interesante, iar unele aspecte din viața lor trezesc un adevărat val de curiozitate.

Astfel, arhitectura galeriilor, a cuiburilor, modul de strângere a rezervelor de hrana, dinamica deplasărilor, viteza se săpare a galeriilor, modul de hrănire, ingeniozitatea cu care știu să evite cursele și otrăvurile sau să se ascundă de dușmani, comportamentul deosebit de

sociabil al altora în captivitate, sunt tot atâtea motive ce ne suscitană interesul.

Rozătoarele sunt mamifere de talie mică sau mijlocie, care se hrănesc exclusiv cu vegetale. În cadrul acestui grup de animale se întâlnesc variații foarte mari în ceea ce privește mărimea și greutatea corporală. Astfel, șoarecele montan are o greutate de numai 8 g, veverița are 370 g, castorul 30 kg, iar porcul de apă, din America de Sud, are 50 kg.

Majoritatea rozătoarelor sunt animale terestre sau subterane.

Prezintă numeroase forme de adaptare la înnot, la fugă, la sărit, la cățărăt și la săpat.

Din raporturile om-rozătoare se desprind câteva caracteristici pe care ar fi interesant să le trecem în revistă în acest scurt periplu.

- *Rozătoarele nu „rod” numai propriile lor alimente, ci și toate celelalte materii vegetale, animale, chiar și minerale, capabile să le tocească... dinții!* Fiecare dintre ce nu este tocit în permanență și continuă să tot crească, devine un pericol mortal pentru animalul respectiv.

- *Rozătoarele sunt niște mâncăcioase veșnic nesătule*, fapt datorat, în mare parte, activității lor debordante și taliei lor mici. Se știe că, într-adevăr, animalele mici au o suprafață a corpului mult mai întinsă decât animalele mari, dacă o raportăm la volumul corpului fiecăruia. Ca urmare, pierderea de căldură prin iradiere este mult mai puternică la cele mici, proces ce trebuie compensat prin consumul unei cantități mult mai mari de alimente energetice.

• *Rozătoarele au instinct de constructori, manifestat în cel mai înalt grad.* Unele dintre ele, cum este castorul, sunt adeverați ingineri care nu ezită să construiască diguri, să sape canale, să înalte baraje. Majoritatea sapă în pământ galerii de alimente, magazii-depozit, „camere de locuit”, „maternități”... „Domeniile” subterane ale hamsterului, de pildă, rivalizează cu cele ale unei cărătițe.

• *Rozătoarele au instinct de prevedere care îi determină să-și strângă tot felul de provizii pentru sezoanele rele.* „Magaziile” lor sunt, în prag de iarnă, pline-ochi de grăunțe, fructe, rădăcini, care deseori nu sunt consumate până-n primăvara următoare și vor fi lăsate să se strice, ori aruncate, sau îngropate de posesorii lor. O asemenea risipă manifestă este, în această împrejurare, consecința unei calități împinse la extremă.

• *Rozătoarele au o capacitate reproductivă unică în lumea animalelor.* Nu numai că masculii pot atinge un nivel nemaiîntâlnit al instinctului de împerechete, dar și femelele sunt capabile să aibă o serie neîntreruptă de sarcini, aducând pe lume, la fiecare naștere, un număr mare de pui. Un cuplu de șoareci devine adult și se reproduce la trei luni, face pui de două până la șapte ori pe an, aduce pe lume, la fiecare naștere, între cinci și paisprezece pui, deci, anual, are între zece și nouăzeci și opt de pui care, la rândul lor, de la trei luni ... fac alți pui! S-a calculat că, în trei ani, un cuplu și descendenții lui pot naște, dacă totul le merge din plin, la mai mult de... 20 000 000 de indivizi !!!

Și totuși...

Dacă toate rozătoarele, fără excepție, sunt niște mâncăcioase și stricătoare, multe dintre ele sunt crescute în

captivitate fie ca animale de companie, fie pentru blană, fie... pentru a fi ele mâncate, la rândul lor, de către om!

În cele ce urmează vă vom prezenta *cobaii și hamsterii, porcii de Guineea cu urechile în treflă* fiind, în prezent, unele dintre cele mai iubite și prețuite animale de companie pentru copii.

„PORCHI DE GUINEEA” SAU „COBAII ȘI NEAMURILE LOR”?

CARE NUME ESTE CORECT?

Înainte de orice altceva, să lămurim despre cine vorbim. Animăluțul pe care vrem să-l luăm în casă pentru copilul nostru se numește, în limba română, de ani de zile, COBAI. E cobaiul domestic.

Dar cum în fiecare limbă i se spune altfel, și cum de-abia după 1989 încoace, în România, au început să apară magazinele specializate veterinare, care comercializează tot felul de animale, care mai de care mai necunoscute până acum câțiva ani de noi, cei din Estul... sălbatic, numele sub care au intrat mai toate varietățile de cobai domestic existente au fost traduse, pur și simplu, din una din limbile de circulație universală – engleză, franceză, italiană, germană. În funcție de proveniența animalului și de nația vânzătorului!

E ciudat, pentru că animalul, existent de multă vreme în România ca animal de laborator, a pătruns în casele noastre de prin anii '50. Sub numele de COBAI, nu altfel. E adevărat că exemplarele făceau parte mai ales dintre varietățile cu păr scurt, iar ceea ce oferă în prezent „piața de animale” din România are toate varietățile existente: și

cu păr lung, și cu păr scurt, și zburlit, și cu urechi mici, și spatulate, și în treflă, și de angora și tricolori și abisiensi...

Probabil aceasta este explicația faptului că binecunoscutul cobai i se spune, în piețe, **porc de Guinea**, are neapărat urechile în treflă, iar dacă îi explică vânzătorului că este, de fapt, tot un cobai, se uită la tine cu milă și dispreț suveran, lăsându-te să înțelegi că, după ce ești total necunoscător, mai ești și... impertinent!

Mai trist este faptul că întrebând, personal, în câteva magazine veterinare, dacă știu ceva despre acești **porci de Guinea**, mi s-a răspuns că au auzit despre ei, dar că nu există nici un material referitor la îngrijirea, creșterea și împerecherea lor. E adevărat că până acum nu a apărut nimic scris despre rozătoare ca mici animale de companie, dar slavă domnului, cum se crește un cobai știe orice veterinar, cuști, hrană și litieră există de vânzare, era nevoie doar să se sesizeze că, de pildă, **porc de Guinea** este traducerea, cuvânt cu cuvânt, a unuia din numele pe care specialiști veterinari și zoologi englezi îl dau cobaiului: **guinea pig!** Dar tot ei îi mai spun și **cobaye** sau **cavy**.

Așadar, să descâlcim încurcătura aceasta de nume!

- Belgia – purcei (porci, porcușori) peruanii
- Anglia – purcei (porci, porcușori) guinezi (de Guinea) sau indieni

*